

ZGODNJA DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tecaj A.

V Ljubljani 31. grudna 1857.

List 53.

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Staro in novo leto

si dans roko podajate, o polnoči se bote ločili. Staro gre, in nikoli več ga nazaj ne bo. Pomisli to, o človek! Novo nastopi svoje gospodarstvo, pa le samo 12 mescov bo terpel. Preudari in si k sercu vzemi Adamov otrok! — Ko je sv. Roza limanska s kom govorila, se je s temi le besedami poslovljala:

O duša, podam ti poslednji dragi kamen:
„Ljubi Boga zares in iz globočine!“

Za sveto noč.

Pozdravljena bodi — nicojsnja ti noč.
Ker prišla z nebes je k nam grešnim pomoč.
Naj lepša, naj drajsa zmed vsimi si ti,
Ko v tebi se Jezus, Sin Božji, rod.

Pribila je ura, oh srečin ti dan!
Zveličar je grešnikam z neba poslan,
Še komaj je rojen, že za nas terpi,
Kot revež naj vekši tam v štalei leži.

Vsa zemlja, vse morje podložna mu sta,
Kjer kolj si, o človek! tam on je doma,
On v lastni hram pride, in prosi za stan,
Ga niso mu dali, je z mesta pregnan!

O grešnik nevsmiljen! v slepoti si ti,
Na stan Ga ne vzameš, ki tebe živi;
Ga nečeš spoznati, ko grehe storis;
Mu vender ne uideš, čeravno bežis.

O ljubljeni Jezus, Zveličar ti moj!
Te prosim, pri meni ostani nicoj,
Si zvoli, kar hočeš, ti vsiga rad dam,
Karkoli premorem, in vse kar imam.

I ljubezen do smerti obljudim ti zdaj,
I ljubezen naj k tebi sprejava me v raj,
Te ljubiti, hvaliti hočem cez vse,
Dokler mi le v persih bo toplo serce.

K nam. Jezus! z altarja oberni oči,
Vse čaka na teden, vse tebe želi;
Vse serca gorijo in ljubijo te,
Naj ne ohladijo na vekoma se.

Sto tavžentkrat hvaljen nam bodi zarés,
De rejt nesrečne si prišel z nebés;
Unliši, o Jezus! ponizni še glas:
Ne daj, de v pogubo kdo pade zmed nas. Fr. Šrol.

Novoletnica.

Blab starček s kivo glavo
Je truden sladko dnes zaspal,
Verh sebe s svojo roko pravo
Njih desti v večnost je odpravl.

Kam, sestra, tvoj je brat odišel?
Otroci! kam so starši šli?
Njih n-že več — oh strašna misel!
Tam v grobu truplo njih perha.

O Jezus! daj njim sladko spati,
Naj luč njim večna vsim gori,
Na sodnji dan veselo vstati,
In iti v raj k Zveličarji.

Za novo leto svoje želje
Se vam živecim čem razkrit:
Mir, srečo, blagor in veselje
Bog v letu novim daj dobit!

Očjetje! vam naj Jožef sveti,
Vam ženam pa naj Ana bo
Za pomočnico v novim leti,
Naj vam pomagata v nebo.

Mladenci vas, in vas dekliči,
Naj angelj varih oskerbi,
De čistost sije vam na lici,
In vedno venček zeleni.

Otroci! Jezus Božje Dete
Za novo leto naj vam bo,
Pobožnost' venček vam naj splete,
Ta več velja, ko vse blago.

O Grešnik! tebe pa naj vmije
Zveličarjeva Rešnja kri,
Naj v temno serce ti zasije
Luč svita Božje milosti.

Vsem nam daj, o Bog! v novim leti,
Kar pelje nas k zveličanju,
Vse dneve srečno preživeti,
In srečnim biti v večnosti.

Fr. Šrol.

Novoletna.

Rn starček je zaspal,
Nikdar več ne bo vstal:
Z njim tolikanj ljudi
Že v černi zemlji spi.

Kje sestra, je tvoj brat?
Kje sin, je tvoja mat?
Vsi s starim letom šli
So v jamo večnosti.

O Jezus! ti jim daj
Tam vživat' sveti raj!
Nam pa lepo živet'
Dodeli v novim let!

V navadi je zatô,
Vošit' leto novô:
Marijo z Jezusom
In svetim Jožefom.

Otrokam dans želim
Za novo leto vsim:
Oj Dete Jezusa,
Za vas obrezan'ga.

Dekličem vošim spet
Marijo rožnicvet;
Ki spletu venec zlat,
Devico obdarvat'.

Mladencem naj bo svat
Svet' Jožef, — limbar zlat, —
Ki v žarji čistosti
Na strani vam stoji.

Ženam pa jagnje dam,
Oj jagnje! — Jezus sam!
Za vas je rojen bil,
Je Rešnjo kri prelit.

Možem je vene izbran
Peterih svetih ran,
V ljubezen je zavit,
Z Rešnjo kervjó oblit.

Sirotam bogim dam
Marijo z Jezusom,
Ki polna vših dobrov
Je mati vših sirot.

Presveta Rešnja kri
Pa grešnike omi!
Z njo Jezus vas opral,
Marijo mater dal.

Vsim vošim sveti raj;
Tam gledat' vekomaj:
Marijo z Jezusom
In svetim Jožefom.

J. V.

Premisljevanje o božičnih praznikih.

(Iz zapuščine nekoga duhovna.)

Ves svet je bil globoko v grehe in hudobije vtopljen in nezvesti ljudje so bili že davno zapustili stezo, katera bi jih naj peljala do njihoviga cilja in konca; nevera je svoj černi plajs razgrinjala in sovražnik je naše dede mamil z gnusnim malikovanjem, ko se je Bog usmilil nas nesrečnih, in nam je postal svojiga Edinorojeniga, de bi nas odrešil. In danes je tisti veseli dan, ko so se vse obljuje stariga zakona dopolnile, ko so se nebesa odperle in nam že dolgo Zaželeniga dale.

Kolike svetičnosti so ob rojstvu kraljeviga naslednika! Kako se vse veseli in tisti dan praznično obhaja. Al vse slovesni in veličastni nam mora biti današnji dan, ki nam je Sina Božjega pokazal; kajti s tem dnevam se je začela naša svoboda. Bili smo suznji satanovi, Dete pa, ki se je danes rodilo, je razdrobilo lance ali ketine našiga sužinstva z udarci, s katerimi se je na križ pribiti dalo. Resnično, danes je dan, kteriga nam je Gospod pripravil! Danes so se spolnile želje patrijarhov: danes se veseli zemlja; danes se radujejo nebesa, danes trepeci brezno peklenško. Danes zamore vsak z angelom Božjim svojemu bratu govoriti: "Glej, oznanujem ti veliko veselje, ki je vsemi svetu prišlo; v mestu Davidovim se je Zveličar rodil". Idimo tedaj tje v Betlehem z unimi pobožnimi pastirji, ki so te besede iz ust angelov Božjih slišali, in premisljujmo skrivenosti rojstva Zveličarja vsiga sveta.

Najdemo zapušeno Dete v jaslicah, ktero se je, de recemo prav za prav, v naročji siromaštva rodilo. Pa zakaj je prišel Zveličar k nam v stanu revniga Deteta? Ne zavolj družiga, kakor de bi si naše serec bolje pridobil. Kdo pa bi tudi nedolžnemu Detetu blagorad ne bil? Za tega voljo pravi sv. Bernard: "Majhen je Gospod in zelo ljubezljiv". Ker tedaj Jezus ni hotel, de bi se ga ljudje bali, temeč de bi ga ljubili, je hotel ko nežno, slabo Dete rojen biti. Glej le, kako serčno tvoje ljubezni želi; kako On vse stori, de bi si le tebe pridobil. Ne Mu še zamorec ustavljal in Mu svoje serec odrekati? O daruj se vender enkrat ze popolnoma brez vsiga pomislika svojemu Zveličarju, saj se je tudi On celiga tebi dal. Obljubi Detetu v jaslicah večno ljubezen in ne daj se nikakor več od njega ločiti.

Najdeš Jezusa v plenice povitiga; kajti, komaj je Božje Dete rojeno, ga je že tudi sv. Devica v plenice povila. Glej le Dete Jezusa, kako voljno ročici in nožici podaja in si jih vezati pusti. Te plenice so velika skrivenost; one so podoba unih vož, s katerimi so nekdaj Zveličarja na vertu Getsemanske zvezali; one so podoba unih verig, s katerimi so Odrešenika na steber prikovali, de bi njegovo sv. Telo s krvavimi udarci razmesarili; one so še tudi podoba unih žebanjev, s katerimi so Jezusa na križ pribili. O blažene plenice! ve ste začetek mojiga odrešenja. Ako Jezusa v plenice povitiga in tako neusmiljeno zvezaniga in strašno vklenjeniga zagledam, se hitro spomnim, de budem skoraj svoboden. Oh, Jezus se je dal zvezati, de bi le mi rešeni bili, že pri svojim rojstvu je z našim odrešenjem začel. Plenice, v ktere svojiga Zveličarja povitiga vidiš, so pa svarilo za-te; one te spominjajo zle rabe tvoje svobodnosti in tvoje nepokoršine zoper Boga. Ko si Bogu bil nepokoren, si zgubil svojo svobodo in si postal sužnj sovražnika peklenškega. Že pri svojim rojstvu se je Jezus dal zvezati, de bi le tebe rešil. V plenicah kliče Jezus v nebesa, de bi tebi usmiljenje sprosil. "Oče", kliče On, "Oče! ljudje so svojo svobodnost v zlo obernili, zoper Tebe so se spustali in s tem sužnji greha postali; jez čem zdaj v teh verigah za njih nepokoršino pokoro delati; jez čem vklenjen biti, de bodo oni prosti". Vidiš tedaj, iz ljubezni do tebe se je Jezus dal v plenice poviti. Verige pa, v ktere se ti vkleniti moraš, je terdni sklep, z ljubezni se z Bogom zediniti, in unimu nagnjenju se odpovedati, ki to zedinjenje

preci. Ko tedaj danes Jezusa v plenice povitiga, kakor vjetiga v jaslicah gledaš, ne hodi od Njega, dokler se tudi ti nisi vjeti in zvezati dal. Ko Jezusove plenice zagledaš, govori: "O blažene plenice! ve ste začetek razdrobljenja unih lancov (ketin), ki so me za pekel vezali. No, vezite me zdaj tako terdno za Dete, ktero zakrivate, de me prihodnjič nič ne bode zamoglo od Njega ločiti". O Jezus! iz ljubezni do mene grešnika ležiš v jaslicah zvezan; tudi jez čem za naprej za-Te zvezan biti z vezmi goreče ljubezni do Tebe. O Marija! ki si danes svoje Božje Dete v plenice povila, vzemi še moje serec in zedini ga z vezmi ljubezni tako terdno z Jezusom, de bo za vse večne čase z njim zedinjeno ostalo.

Dete leži v jaslicah na goli slami. Zamorec kje veči siromastvo najti? Tudi novorojeniga deteta naj revnišega ubožeca ne bi na terdo slamo položili. Zakaj pa sv. Devica ni že poprej za mehko in rahlo posteljo skerbelja, kamor bi potem novorojeno Dete zamogla položiti? Saj to že tudi ptice pod nebom storijo, ktere na milim svetu nič svojiga nimajo. In če že tega sv. Devica ni zamogla storiti, zakaj ni svojiga Deteta rajši v naročji imela, ko ga je na tako terdo posteljo položila? O ne modrujmo, kjer le ponižno moliti moramo. Ne prederzimo se, sv. Marije grajati, ko ona po zapovedi Božji ravna. Jezus je hotel pri svojim rojstvu terdo posteljo imeti, de bi se dete une zatajevanja samiga sebe začel, ktere si je pozneje vedno nakladal, in de bi ob enim tudi nas te cednosti učil. Zavoljo telesnega in posvetnega veselja se je svet pogubit in s tem so Adam in njegovi potomeci milost Božjo zgubili. Jezus je nam hotel to zopet pridobiti. Za tega voljo je hodil pot zatajevanja samiga sebe in je to že v svojih otročjih letih začel. Ta zgled naj te močno zaderžuje, od vsiga posvetnega veselja, od vsake počutne nasladnosti; ta zgled naj te uči mehkužnost premagovati; ta zgled naj ti daje moč, s kero svoje meso devaj v oklepne in samiga sebe zatajaj. In ko svojiga Zveličarja na tako revni postelji vidiš, zamorec še na blazini mehkužnosti počivati? Njegovo nedolžno Telo je brez vsake brambe zoper ojstro zimo in merzel veter, in tvoje pregrešno telo noce nič terpeti? Ko bi veselje tega sveta tako zedinljivo bilo s čednostjo, kakor si ti dostikrat misliš, zakaj si je pa vteleseni Bog le pomanjkanje in nevoljo za svoj del izvolil? Sladnost je tedaj smertni strup, ker se ji je Odrešenik že pri svojim rojstvu tako resnobno odpovedal: zatajevanje samiga sebe pa je kaj dobro in koristno za naše duše, ker ga je Jezus nam v zgled že v začetku svojega življenja serčno ljubil. Motiš se tedaj, o svet! ako praviš, de v pervih letih mladosti se človek mora veseliti, in de to je čas razveseljevanja. Odrešenik tega razločka ni poznal, svoje perve in svoje poslednje dni je obračal le v pokoru in zatajevanje samiga sebe. -- Jezus se je dal na slamo položiti; v tem je se druga skrivenost. Slama služi za steljo živini, ktere meso mi zavživamo. Tudi Jezus Kristus daje svoje Božje meso v zakramenu sv. Rešnjiga Telesa našim dusam v hrano. Za tega voljo pravi sv. Avguſtin: "Zveličar je hotel pri svojim rojstvu na slamo položen biti, de bi nam s tem pokazal, de sam sebe nam v hrano daje".

Ti vidiš Jezusa v hlevu, v jaslicah, sredi živine. To te močno spominja tvojiga velikiga uboštva in tvoje velike reve. Ljudje so živini enaki postali, ker so svojo visoko čast z nogami taptali in le mesu služili. Ves svet je bil podoben hlevu, kjer vsak le svoji slasti streže. Tako globoko smo se pogreznili. Jezus Kristus je nam našo čast zoper povernil in nam zgubljeno dedšino zoper pridobil. Po Njem smo Boga zoper spozeali in zadobili moč, pogubljenja se rešiti, to je, svoje slasti premagovati in svojiga cilja iskati, kjer je sveto življenje.

Zadnjič se glej solze, ki jih Jezus v jaslicah toči. Jezus se joka, pa ne enako drugim otrokom sam čez se, temeč čez nas. On se joka iz usmiljenja in iz ljubezni do nas. Za koga voljo jokati, je znamenje iskrene ljubezni.

Za tega voljo so rekali judje, ko so Jezusa pri Lazarovi smerti jokati vidili: „Glej, kako ga je ljubil“. Enako so govorili angeli Božji, ko so solze Deteta Jezusa zagledali; Vsi začudenici so klicali: „Glejte le, kako jih (nas) ljubi!“

— Jezus joka in daruje svoje solze svojemu nebeskemu Očetu, de bi nam odpušenje naših grehov sprosil; s svojimi solzami je prosil za milost do nas, kateri smo že k večni smerti obsojeni bili; s svojimi solzami je potolažil jezo svojiga Očeta. O kako dopadljive so bile te solze nebeskemu Očetu! Takrat je Bog po angelih ljudem naznani, de z njimi mir sklene in de jih zopet v svoje očetovsko naročje sprejme. — Pa Jezus ne joka samo iz ljubezni, temeč tudi od žalosti, ker v duhu je že vidil, kako bodo mnogi gréšniki njegove solze prezirali; za njegovo, zavoljo njih odrešenja prelito kri malo marali in njegovo milost zametovali. Kdo je še tako terdiga serca, de bi se tudi ne razjokal, ko Božje Dete zavoljo naših grehov jokati vidi; de bi se unih grehov ne varoval, ki so vzrok solz ljubezjniviga Odrešenika? O, saj mi nočemo žalosti tega nedolžnega Otročica množiti, mi ga hočemo tolaziti in svoje solze z njegovimi zediniti, de s tem odpušenje svojih grehov zadobimo. Juri Pavalec.

Misijonsko.

(Dalje.)

Ijudje v Gondokori imajo le samo dva letna časa, namreč: vlažniga, gava, v katerim se lica zdebelijo; in suhiga, čas lakote, v katerim zopet lica upadejo. Vlažni čas se začne z evropsko spomladjo. Zdaj Barajan z želzam, na dolgo toporiše nasajenim, nekoliko zemljo preberbra in vanjo seme verže. Vse drugo pusti natori in dejjarju, to je, človeku, ki po svoji vraži meni, de zamore dež prikleati. Žito tako visoko raste, de bi se zamogel jezdje s konjem v njem skriti. Bogato latje se ziblje na dolzhih stählih, ki se v mal. in vel. serpanu poterga; slama pa na polji ostane, ter se počasi v kurjavo obrača. Z začetkom evropske jeseni se zemlja omladi in ozeleni, in po nižavah ob reki fizola nasadé. To obdelovanje zamurca nekoliko na noge spravi, ker mora čuti zoper pozrešne povodnje konje, kateri so v stanu v eni sami noči obširne prostore popasti, posebno jim namreč ta slasčica diši. Ob tem času bi zamogel tudi kak merčesar (Insectensammler) obilniga ropa dobiti; ako bi svetliko ali laterno postavil na mizo, bi v malo večerih imel raznoverstnih vč skupaj. Zlasti številni so neki šestonožci, veči od bučel, s 4 velikimi, nežnimi perutnicami, ki zamurcam v oginj ferfotajo, in jih ali berž pojedó, ali pa stolčejo in skuhajo. 24. listop. 1855 je gorkomér kazal zjutraj ob 9. v senci 25, v sčevanu popoldne pa 30 stopinj R.

Ob prihodu gosp. Ueberbacher-ja v Gondokoro je imela misijonska hiša le dva razdelka; eniga za kapelo in hrambo, družiga za stanovanje in spavnico, šolo in delavnico. Še le v začetku I. 1856, ko so robe iz Hartuma dobili, so zamogli zopet začeti zidati. Zlasti je potrebno, misijoniše tako vravnati, de se pred naglo skipečo jezo zamurcov zamore zaprati. Le s težavo pa je zidanje sklenjeno, ker imajo premalo delavev seboj: z Barijani pa je le težava. Ako namreč Barajan vidi, de ga je treba, vč to prav dobro zase oberniti; visoke plače iše, bisernic v ceni po 6—12 piastrov (piaster 6 kr.) na dan, in še živeža zraven, in še potlej dela kakor se mu ljubi, norčuje z memgredčimi, jih draži, se poseda na svoj stolček, in ako ga človek opominja, pa termo naredi.

Do velike noči so opeke delali. Čas prihaja ko bi imelo dežiti, in Barijani vpijejo: „s svojo kurjavo in peko dež zaderžujete!“ Začelo se je zidanje. 4. mal. travna je bila že izba dodelana, 110 sužnjev prostorna in 2 sužnja visoka. Gosp. Daninger je delo vladal. Še kaki dve enaki, pa bo dobro. Dosihmal so mogli dostikrat ob deževji pod kapam biti, ali pa so se ga le težko branili.

Vse imenitniši pa je poslopje sv. vere, ki se mora zidati in zavolj česar so vse druge priprave. Dosihmal je bila njih delavnost le bolj znotraj v misijonišici, vendar se upa, de čas ni deleč, ko se bo tudi na ven razširjala. Naznanih od sv. evangelija že deleč na okrog seže. Napredek v tem se smé tolkanj bolj pričakovati, ker so učenci bistre glave. Gosp. Ueberbacher dobi „Tiroler - Schützenztg.“, na katerih čelu je orel natisnjen. „Tic je“, vpijejo dečki, ko ga vglejajo. Zdaj ga začno popisovati: eden kljun, drug oči, tretji kremlje, četrti: „leti“; naj bistriši pa meni: „papir se mu je na herbet prijet“. Iz dežele Ballikan - Antonia (Očeta Antona) je tič sem priserčal! vsi vpijejo. — Mladencki imajo zmožnost in dobro voljo; samo de bi v boljši družbi bili, ker dosihmal imajo krog sebe mnogotere zaderžke, keršansko vero spoznavati in spolnovati, so le samotni v tem. „Le mi otroci sami molimo in se učimo“, je večkrat slišati; „mi molimo za svoje starše, sestre, brate“. Nekekrati so bili prisli keršanski kupčevavec k Božji službi; tega so bili otroci prav veseli in so rekli: „ti se stejejo tudi k nam in so veliki“. Pri večim spoznanji se kaže neka zadovoljnost, ktera se pogresa pri tacih, ki keršanstva ne poznajo.

O solnčnim izhodu pridejo fantiči v misijonišico s pozdravljenjem: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, se umijejo in so pri sv. maši. Ko je solnce že visoko, jih kliče zvon k nauku po šest resnicah v katekizmu. Na postavljeni vprašanje se kratko in razločno odgovori. S prilikami, zgledi, povedmi se jim resnice pojasnjujejo in v srce vtiskujejo. Mladencek se uči vediti in spoznavati, de je En Bog, ki vse vidi, sliši in vč. Vpraša se: „Ti paseš očetovo živino, ali si čisto sam; te vidi Bog? Spis v terdi noči; te vidi Bog? Ti mislis: tam notri je kruh, jez sim sam, ga bom pojedel; ali vč Bog, de to mislis?“ Otrok pride k spoznanju, de Bog sodi, dobro plačuje, hudo kaznuje. Reče se mu: človek človeka ubije, ali ga Bog precej kaznuje? Odgovor: „on čaka, če ne bo obžaloval“. Dalje: nekdo terpi in pri tem Boga hvali; ga Bog precej obdaruje, ali ga pusti še dalje terpeti? Odgovor: „Bog tukaj na zemlji plačuje in kaznuje kakor je njegova sveta volja, po smerti vse hudo kaznuje“. Tako se po njih zmožnosti poslopje keršanskoga spoznanja zmiraj više zida. Otrok se nauči nar pred besede apostolske vere, skrb učenikova je po tem, de se po zvišanim spoznanji svoje vere bolj in bolj zavduje. O Božiči 1855 je bil devetletni misijonski kuhar z imenom Florijan keršen. V enim naslednjih izpravevanj govori gosp. Ueberbacher od izvirnega greha pervih staršev, s katerim je človeški rod satanu v oblast zapadel in vpraša na to noviga keršenca: če je še sužnj hudicev? Z nekim visokim čutilam odgovori fant: „otrok Božji sim postal“. (D. sl.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Z Dunaja nam naznanja prijateljsk list naslednje: Dr. Knoblecher-ja pričakujemo, utegnili bi zdaj zdaj v Terst priti. „Volksfr.“ pravi, de so sredi kozop. iz Hartuma v Rim odrinili. — Popotovanje v Jeruzalem bo tudi letas: 500 gold. v srebru se mora vložiti; 13. sušca odrinejo romarji iz Tersta.

* Noviga leta dan ob 9. zjutraj bodo visokočasti korar in dekan, gospod Jozef Zupan, v novi predmestni Ternovski cerkvi I nove manjši altarje blagoslovili. Podobe altarjev, po gosp. P. Künel-nu umetno in izverstno izmalane, so: Jezus na Krizu, Marija pomocnica, sv. Mihael in sv. Francišek Serafinški. Vse to je po dobrotnih rokah napravljeno, kar razodeva, kakor vselej tudi zdaj, neutrudljiviga katoliškega duha ternovske fare in ljubljanskiga mesta sploh. Pri dopoldanjem in popoldanjem duhovnim opravilu bo tudi darovanje ali ofer za cerkvene potrebe, ktere so še zmiraj dosti velike, zlasti zavoljo zaostalih cerkvenih dolgov, (tudi za 4 nove altarje

še manjka 150 gold.). Zdaj se zlasti še veliki altar, orgle in ura pogrešajo. Bog daj tudi vsem dobrotnikam te lepe nove cerkve veselo novo leto in stoterno povračilo za njih lepo blagodarnost.

Razgled po kersanskim svetu.

Milanski viški škofovi so bili 21. t. m. od mertuda zadeti in smrtna nevarnost še ni odpravljena. — Za škofo v Nizzi je zvoljen Gian Pietro Sola, in sv. Oče so to zvolitev z veliko zadovoljnostjo zaslisi. — V Rimu so 11. t. m. Njih svetost sami v vatikanski kapeli gosp. Lucian-a Buonoparte-ta v mašnika posvetili, in naslednji ponedeljek je imel novo mašo v „Santa Maria in Via lata“, kjer njegova mati počiva. Drugo sv. mašo je imel pri sv. Trojici „dei Monti“, kjer je njegova teta nuna „presv. Jezusoviga Serca“. — Iz Solnigrada pišejo v „Salzbzg.“, de je gosp. Olivieri zopet na popotovanji v Egipt, kateriga je bil pred 2 mesečema zapustil. Naključili so se mu pa novi zaderžki v njegovim delu kersanske ljubezni; egipčanska vlada mu je namreč prepovedala, te uboge stvari izvažati. Inimicus homoe hoc fecit. on piše. Le nekako za pol odkupljencov je s trudem dobiti privoljenje, jih na barko spraviti. Zmed teh je fantiče v novim vstavu za zamurce v Neapelju pustil, deklisce pa po laških samostanah oddal, de se je berž zopet tje povernil po ostale (4 fantiče in 15 deklisc), ki jih tačas njegova stara dekla v samostanu dobriga Pastirja v Aleksandriji varuje. Gosp. Olivieri prosi vse prijatle svojega djanja, de bi njegovim odkupljencem zmolili rešenje iz egipčanske sužnosti. Od perviga svojih odkupljencov, ki je duhoven in misjonar v Ginei, je Olivieri zvedil vesele naznanila od ljudi, ki so bili večkrat pri njegovi sv. maši in so ga slišali, ko je svojim rojakom besedo Božjo oznanoval. — V Pragi se je zbrala družba za zdelenje omdotne stolne cerkve, ki že 500 let na svoje zveršenje čaka.

Cerkreno časništvo.

Vemo, da mnogim bravecam vstrežemo, ako jima nektere liste imenujemo, de si vedo kaj za koristno berilo skoz leto naročiti.

Slovenski Prijatelj v Celovcu bo nosil množih in koristnih reči zraven pridig za vse nedelje in zapovedane praznike, in velja po posti 3 gold.

Zagrebački katolički list, v ilirskem jeziku, 5 gold. 20 kr.

Hlas jednoty katolieke v Bernu (Brünn), v českem jeziku, 2 gold.

Blahevěst v Pragi, posebno izverstin list v češčini, izhaja v velikih zvezkih in velja 4 gold. na leto.

Ciril a Method v Budinu (Osen), se je poslednji čas močno povzdignil, je pisan v ogerski slovenšini in velja 3 gold.

Annalen zur Verbreitung des Glaubens, in Einsiedeln, 6 zvezkov na leto; 4 gold.

Kathol. Blätter aus Tirol in Innsbruck; 4. gold.

Civiltá cattolica, deutsche Ausgabe, in 10. Lief., Münster; 4 gold.

Jahrbücher zur Verbreitung des Glaubens, 6 zvez. v Kolnu (Cöln), 2 gold. 21 kr. sr.

Salzburger Kirchenbl. 4 gold.

Philothaea, Sonntagsbl., mit Predigten auf alle Sonn- und Festtage, 12. zvez. 2 gold. 51 kr. sr.

Rheinische Volksblätter für Haus, Familie und Handwerker, v. Kolping, Cöln; 2 gold. 12 kr. sr.

Sonntagsblatt, herausgegeben vom Severinus-Verein in Wien, jährlich 52 Num., 4 gold. Opomb. Po posti bi utegnila cena za nektere kraje, razločna biti.

Oesterreichischer Volksfr., in Wien (Stadt, Ballgasse Nro. 930), halbjährig 7 fl., erscheint täglich. Ne moremo se zderžati, de bi tudi tega lista še enkrat z vso živostjo in prisrčnostjo ne priporočili. Ta lista je „eden“ katolički časnik na Avstrijskim, ki vsak dan izhaja. Severinska katolička družba ga je bila s težkim trudem na noge spravila, le zgoli in samo za to, de bi se dobro razsirjal in hudo zatiralo, de bi katoličkim bravecam ne bilo treba veri sovražnih in škodljivih listov brati, de bi katoličko ljudstvo imelo saj en veči politički list, kjer se za našo nar svetješi reč, za sv. vero v resnici poganja; ker je pa manjkalo „zedinjenih moči“, je severinska družba pri tem obogažala in mogla to početje opustiti. Pošten dunajsk mestnjan in katoličan, kakoršnih bi jih več žeeli, tergovac, blagorodni gosp. Fr. Breither, je v prid katoličanstva to reč poprijel in z družbo sv. Severina, v njen prid, pogodbo storil, in založbo prevzel, ter za izverstno vredništvo poskrbel, in list bo vprihodnje še v veči podobi izhajal. Kaj pa de bo nasledek, ne vemo, ako bodo katolički naročniki pisače sovražnih časnikov še dalje z denaram podpérati, de jih bodo z lažnjivimi, sv. Cerkvi nasprotnimi spisi pitali. Prosimo torej v imenu naše matere sv. rimske - katoličke Cerkve vse, katerim te verstice v roke pridejo, in se na časnike naročujejo, de naj pusté — če tudi z nekoliko zgubo — pri ti priči vse liste, kjer niso v katoličkem duhu pisani, in naj se poprimejo „Volksfreunda“ ali drugih sv. veri prijaznih listov. Prosimo tudi vse cerkvene in druge poštene slovanske liste, de naj bi tudi oni to reč sprožiti blagovolili. Nam se ta reč vestna in silo tehtna vidi, torej naj se nikomur čudno ne zdí, de smo nekoliko ostrejši in bolj na tanko povzeli, ker dobro vemo, de marsikteri sieer dober katoličan le bolj iz nespremišljenošči hudo podpéra, ktero je dolžan zaterati in odpravljati, dobrimu pa kviško pomagati!

Pogovori z gg. dopisovarci.

V. ē. g. St.: Upamo, de že imate; — g. Š.: S hvaljenostjo vse prejeli; — g. B.: Smo postali. — G. B. v L.: Se bo že porabilo; lepa hvala! — G. I. E. na G. in Gg. O. Š. in O. R. M.: Bomo vse lepo opravili. — G. L.: Bomo spolnili.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon:

Iz št. - Lamprehta po v. ē. G. S. 5 gold. — Iz Celja Maksim. Celjanskemu 2 gold. — Val. Kumar 1 gold. — Štef. Kumar 1 gold. — M. Vuk 1 gold. 20 kr.

Duhovske zadeve.

V ljubljanski škofiji. Doberniška fara je doseđanju osivniškemu fajmoštru, gosp. Jan. Černicev, podljena. Osivnice so tedaj izpraznjene in prešnje za nje, do visokorodnega g. Korlina Vilhelma grofa Turjaškega, se od 21. t. m. v knežji-škofijski pisarnici oddajajo. — Umerli so: Č. O. Ehrenfrid Pipan, učenik veroznanstva na c. k. gimnaziji v Novim mestu 15. t. m.; v. ē. g. Anton Strohen, izsluženi fajm. dekan in častni korar, 23. t. m. v Novim mestu; gosp. Jož. Znanec, fajm. pri sv. Duhu, 25. t. m.; g. Anton Gercar, lokalist v Grahovim, 26. t. m. Sinoč ob 9. g. Jernej Medved, fajm. v pokoji v Ljubljani. R. I. P.! — Naslednjik ē. O. Ehrenfrida je izvoljen ē. O. Ignaci Stavdaher, dosedanji duhovni pomočnik pri fari Marije Device pred mostom v Ljubljani.

Današnjemu listu „Zg. Danice“ je pridjano s zavitkam vred tudi kazalo in glavni list.

MONITA DE SERVANDIS

in

STATU CLERICALI.

Monitum I.

Sancti erunt Deo suo, et non polluent nomen eius; incensum enim Domini, et panes Dei sui offerunt. et ideo sancti erunt. Levit. 21. 6.

Habitum suscipe	non ex	Levitate. Avaritia. Ambitione.
	sed	Vocante Deo. Perfectionis studio. Zelo salutis tuae et proximi.
Presto episcopo Incede in habitu tuo	gravi.	
	modesto.	
	mundo.	
Fuge	canonico.	
	obediens in	Praecepis. Decretis. Monitis. Corde.
	obsequens	Verbo. Operc.
Exemplum esto fidelium in	Domus suspectas — mulierculas — ludos.	
	Choreas — Theatra — Venationes.	
	Contemptus	Episcopum.
Exemplum esto fidelium in	Susurrationes in	Superiorem.
	Tumultus	Quemcunque.
	Viles famulatus ex turpi oeconomia.	
Exemplum esto fidelium in	Avaritiam	Ex munerum acceptance. Ex importunis exactioribus. Ex rei alienae administratione.

Monitum II.

Perfectus eris et absque macula. Deut. 18.

Exemplum esto fidelium in	Scientia	Divina. Ecclesiastica. Civili.
	Prudentia in	Consilia. Judiciis. Imperiis.
	Modestia et gravitate in	Indumentis. Sermonibus. Moribus.
Exemplum esto fidelium in	Liberalitate in	Peregrinos. Pauperes. Templa.
	Temperantia in	Divitiis. Conviviis. Solatiis.

Exemplum esto fidelium in	Integritate coram	Deo. Hominibus. Te ipso.
	Obsequiis ei	Sanctam ecclesiam.
	amore erga	Summum pontificem.

Monitum III.

Mundamini, qui fertis vasa sacra Domini. Is. 52. Sacerdotes induantur justitiam. Ps. 131.

Per quod factus es	Habitu	Angelieis humeris formidandam.
	Dignitatem	Regia celsitudine celiorem.
	Postetatem	Omnibus venerabilem.
Per quod factus es	Obiugatio-	In corpus et sanguinem Domini.
	nem	In remissionem peccatorum.
	studendi	In daemones.
Cave itaque ne sis	Interpres et legatus Dei.	Angeliae puritati.
	Sacerdos in aeternum.	Seraphico fervori.
	Mediator inter Deum et homines.	Progressui in virtutibus.
Sed esto	Dispensator mysteriorum coelestium.	Sacerorum contemptor.
	Sacrorum contemptor.	Ecclesiae parum obsequens.
	Periculosae doctrinae sectator.	Asper aut remissus in poenitentes.
Sed esto	Asper aut remissus in poenitentes.	Avarus — Immundus — Violentus.
	Turpis luci cupidus.	Turpis luci cupidus.
	Pius — Innocens — Sobrius — segregatus a peccatoribus.	Pius — Innocens — Sobrius — segregatus a peccatoribus.

Monitum IV.

Media sanctificationis	Timor	Dei.
	Amor	Cordis.
	Custodia	Sensuum.
Media sanctificationis	Sancta occupatio	Memoriae.
	Frequentia	Intellectus.
	Devotio erga	Voluntatis.
Media sanctificationis	Cautela et moderatio.	Orationis.
	in	Meditationis.
		Lectionis spiritualis.
Media sanctificationis		Examini conscientiae.
		Sacramentorum.
		Deum.
Media sanctificationis		S. Virginem.
		Sanctos.
		Negotiis.
Media sanctificationis		Conversationibus.
		Solatiis.

Hoc fac et vives.